

Hemostáza a trombóza opäť hlavnou témou v Martine

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.¹, MUDr. Tomáš Šimurda, PhD.¹, prof. MUDr. Viera Štvrtinová, PhD.², prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc.³, doc. MUDr. Juraj Sokol, PhD.¹, doc. MUDr. Miroslava Dobrotová, PhD.¹, doc. MUDr. Mária Hulíková, CSc.⁴, MUDr. Juraj Chudej, PhD.¹, MUDr. Michal Kováčik⁵, doc. MUDr. Matej Samoš, PhD.⁶, MUDr. Tomáš Bolek⁶

¹Národné centrum hemostázy a trombózy, Klinika hematológie a transfúziológie, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

²II. Interná klinika, Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Univerzitná nemocnica Bratislava, Bratislava

³IV. Interná hematologická klinika Lekárskej fakulty v Hradci Králové, Karlova Univerzita v Prahe

⁴Centrum hemostázy a trombózy, Alpha Medical, s. r. o., Košice

⁵Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu, Liptovský Mikuláš

⁶I. interná klinika, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

Dňa 8. októbra 2019 sa v Martine uskutočnili aktivity v rámci 6. Svetového dňa trombózy (World Thrombosis Day (SDT)) na Slovensku. Udalosť bola tradične organizovaná pod záštitou Medzinárodnej spoločnosti pre hemostázu a trombózu (International Society on Thrombosis and Haemostasis (ISTH)), špecializovaným garantom na Slovensku bola Slovenská spoločnosť pre hemostázu a trombózu (SSHT, prezident spoločnosti prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.) Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) v spolupráci so Slovenskou angiologickou spoločnosťou (SAS, prezident spoločnosti doc. MUDr. Juraj Maďarič, PhD., MPH – pri jeho absencii zastúpený prof. MUDr. Vierou Štvrtinovou, PhD.) SLS.

Podujatie bolo organizované aj pod záštitou Dekanky Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine, Univerzity Komenského v Bratislave (JLF UK), prof. MUDr. Andrea Čalkovskej, DrSc., a primátora mesta Martin prof. MUDr. Jána Danka, CSc.

Vask. med., 2019,11(2):83-85

Ako upozorňujú aj informácie v oficiálnych materiáloch kampane SDT, nanešťastie stále platí, že 1 zo 4 ľudí celosvetovo zomiera na komplikácie trombózy (1). Preto pri príležitosti výročia narodenia profesora Rudolfa Virchowa – lekára, ktorý významne prispel k opisu etiopatogenézy trombózy, chcela organizujúca spoločnosť upozorniť na rizikové faktory a protrombotické klinické situácie, diagnostické a liečebné možnosti trombózy a najmä spôsoby prevencie venózneho tromboembolizmu (VTE).

Odborný program

Úvod konferencie patril príhovorom Dekanky JLF UK prof. MUDr. Andrea Čalkovskej, DrSc., ekonomického riaditeľa UNM Ing. Stanislava Škorňu a prezidenta SSHT prof. MUDr. Petra Kubisza, DrSc.

Prvá sekcia programu bola zložená z prezentácií kazuistík pacientov s krvávacou poruchou hemostázy, u ktorých sa vyvinula trombotická epizóda alebo pacientov s prejavmi trombózy a krvácania. Tieto prednášky boli považované za čiastočne kontroverzné, keďže celosve-

tovo existuje veľa publikácií o krvávacích komplikáciách liečby antitrombotickými liekmi, ale len niekoľko prípadov pacientov s krvávacou poruchou hemostázy a trombózou. Prednášajúcimi boli MUDr. Tomáš Šimurda, PhD., MUDr. Lucia Stančiaková, PhD. (obaja z Národného centra hemostázy a trombózy (NCHT), Martin), prof. MUDr. Viera Štvrtinová, PhD. (II. interná klinika Lekárskej fakulty v Bratislave Univerzity Komenského v Bratislave, prorektorka pre kvalitu Univerzity Komenského v Bratislave) a prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc. (IV.

Prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., počas otváracieho prejavu konferencie venovanej 6. Svetovému dňu trombózy

Prof. MUDr. Andrea Čalkovská, DrSc., počas otváracieho prejavu konferencie venovanej 6. Svetovému dňu trombózy

MUDr. Tomáš Šimurda, PhD. a MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

Prof. MUDr. Viera Štvrtinová, PhD. a prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc.

interná hematologická klinika Lekárskej fakulty v Hradci Králové, Karlova Univerzita v Prahe).

V sekcii zameranej na trombózu a trombofiliu doc. MUDr. Juraj Sokol, PhD. (NCHT, Martin) prezentoval prehľad genetiky syndrómu lepiivých doštičiek a problematiku paroxyzmálnej nočnej hemoglobínúrie ako ďalšej možnej príčiny vzniku trombózy. MUDr. Lucia Stančiaková, PhD. (NCHT, Martin) prednášala o využití heparínu s nízkou molekulovou hmotnosťou u pacientok s rizikovou tehotnosťou.

Manažment pacientov liečených priamymi perorálnymi antikoagulantami (direct oral anticoagulants – DOACs) bol témou prednášky doc. MUDr. Miroslavy Dobrotovej, PhD. (NCHT, Martin). Doc. MUDr. Mária Hulíková, PhD. (Centrum hemostázy a trombózy, Alpha Medical, s.r.o., Košice) diskutovala o komplikáciách užívania DOACs a MUDr. Juraj Chudej, PhD. (NCHT, Martin) o použití DOACs v manažmente VTE u pacientov s malignitou.

Možnosti zvrátenia účinku DOACs z neurologického pohľadu boli témou prednášky MUDr. Michala Kováčika

(Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu, Liptovský Mikuláš). Doc. MUDr. Matej Samoš, PhD., a MUDr. Tomáš Bolek (obaja z I. internej kliniky JLF UK a UNM, Martin) diskutovali o vybraných otázkach liečby pacientov s nevalvulárnou fibriláciou predsení liečených liekmi zo skupiny DOACs zo strany kardiológa.

Na záver odborného programu prednosta Kliniky hematológie a transfúziológie JLF UK a UNM prof. MUDr. Ján Staško, PhD., poďakoval všetkým prítomným za účasť a súčasne ich pozval na 7. Svetový deň trombózy, ktorý sa tradične uskutoční v októbri 2020 v Martine.

Sprievodné aktivity odborného programu

Odborný program 6. Svetového dňa trombózy určený pre lekárov, laboratórnych pracovníkov, farmaceutov a ďalších zdravotníckych zamestnancov, ktorý sa konal v Hoteli Turiec v Martine, bol sprevádzaný širokou škálou aktivít.

Od 1. októbra 2019 boli v rôznych častiach mesta Martin umiestnené informačné citylighty podporujúce nadväzujúcu 6. SDT.

Okrem toho boli informácie o trombóze a 6. SDT dostupné v článkoch miestnych novín MY Turčianske noviny a na webovej stránke mesta Martin martin.sk.

Fakty o pripravovaných aktivitách a o život ohrozujúcom tromboembolizme boli opakovane vysielané počas denného programu Rádia Rebeca. Následne sa interview o udalostiach venovaných 6. SDT a problematike trombózy v tomto rádiu zúčastnila MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

MUDr. Tomáš Šimurda, PhD., diskutoval o rizikových faktoroch a základných údajoch o trombóze, ako aj o plánovaných aktivitách organizovaných pri príležitosti 6. SDT s ľuďmi z publika v rámci Dámskeho klubu v Rádiu a televízii Slovenska (RTVS) a TV Turiec. 6. SDT je tiež prezentovaný aj na Facebooku.

Počas SDT mali ľudia možnosť pýtať sa a diskutovať o témach spojených s trombózou v informačných stánkoch pri vstupe do Univerzitnej nemocnice v Martine (UNM), v centre Martina a pred Slovenským komorným divadlom.

Počas tohto dňa mali miestni obyvatelia možnosť poradiť sa a konzul-

Beh proti trombóze

Účastníci „Univerzity tretieho veku“ JLF UK a študenti 7. ročníka 8-ročného gymnázia Jozefa Lettricha v Martine

Ukážka prvej pomoci a kardio-pulmo-cerebrálnej resuscitácie

tovať ich zdravotné problémy týkajúce sa tromboembolizmu vrátane jeho prevencie, symptómov, diagnostiky a liečby s lekármi Národného centra hemostázy a trombózy (NCHT) v Martine.

Potreba pohybu ako jednoduchej a dostupnej metódy prevencie trombózy bola zvýraznená vo forme rekreačného Behu proti trombóze so štartom blízko nákupného centra Galéria v Martine, podporovaná bývalým reprezentantom Slovenska v atletike Mgr. Pavlom Zemkom.

Cvičenie v telocvični bola ďalšia z pohybových aktivít v rámci programu 6. SDT. Ľudia mali možnosť cvičiť v partnerských fitness centrách a zlepšovať ich fyzickú kondíciu v Mestskej plavárni Martin. Príklady efektívnych a jedno-

duchých cvičení boli ukázané aj starším ľuďom v miestnom Senior klube.

Obyvatelia mesta Martin si mohli objednať jedlo pripravené podľa zdravého menu vo vybraných reštauráciách.

Seniori, ktorí sú súčasne študentmi „Univerzity tretieho veku“ JLF UK a študenti 7. ročníka 8-ročného gymnázia Jozefa Lettricha v Martine si mohli vypočuť prednášky MUDr. Ivany Plameňovej, PhD., MBA, o rizikových faktoroch a okolnostiach vývoja VTE, naučiť sa vyskúšať si poskytnutie prvej pomoci pri kardio-pulmo-cerebrálnej resuscitácii podľa rady profesionálnych inštruktorov.

Príklad dôsledkov VTE na individuálny život človeka bol diskutovaný

v interview s pacientom, u ktorého bol predtým diagnostikovaný VTE.

Literatúra

1. World Thrombosis Day – Know the facts: know thrombosis [cit. 2019-10-29]. Dostupné na internete: <http://www.worldthrombosisday.org/issue/thrombosis/>

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

Národné centrum hemostázy
a trombózy
Klinika hematológie
a transfúziológie, JLF UK a UNM
Kollárova 2, 036 59 Martin
stanciakova@jfmed.uniba.sk

